

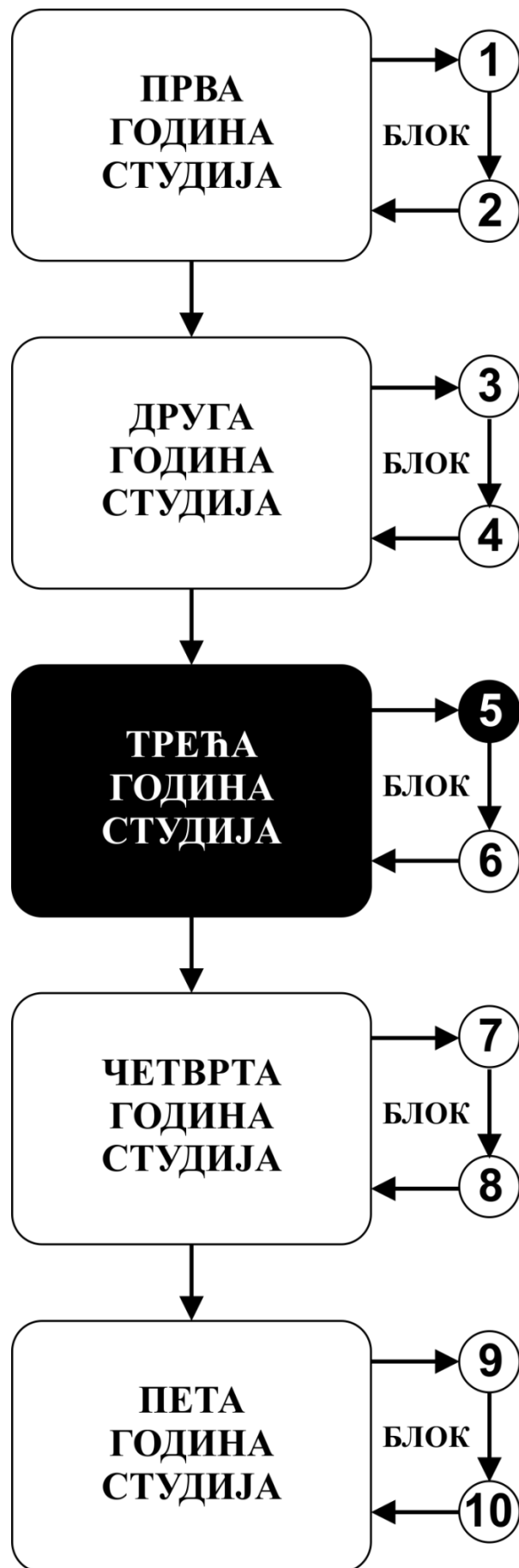

**ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ**

ТРЕЋА ГОДИНА СТУДИЈА

школска 2020/2021

**ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА
СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ**

Предмет:

ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ

Предмет се вреднује са 7 ЕСПБ. Недељно има 5 часова активне наставе (2 часа предавања, 3 часа семинара)

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Драгана Игњатовић Ристић	Draganaristic4@gmail.com	Редовни професор
2.	Горан Михајловић	goran.sm@eunet.rs	Редовни професор
3.	Владимир Јањић	vladadok@yahoo.com	Ванредни професор
4.	Мирјана Јовановић	drminjaj@yahoo.com	Редовни професор
5.	Милица Боровчанин	milicaborovcanin@yahoo.com	Доцент
6.	Данијела Ђоковић	danijela-kckragujevac@hotmail.com	Асистент
7.	Гвозден Росић	grosic@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
8.	Биљана Вулетић	sibil@ptt.rs	Редовни професор
9.	Слободан Јанковић	Slobodan.jankovic@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
10.	Драган Миловановић	piki@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
11.	Душан Ђурић	Duca1duca@gmail.com	Редовни професор
12.	Оливера Миловановић	Olivera.milovanovic09@gmail.com	Доцент
13.	Драгица Селаковић	Dragica984@gmail.com	Доцент
14.	Андриана Букоњић	Andriana.bukonjic@hotmail.com	Доцент
15.	Бранимир Радмановић	biokg2005@yahoo.com	Асистент
16.	Катарина Никић Ђуричић	kaca_nikic@msn.com	Фацитатор
17.	Немања Мурић	nmuric91@gmail.com	Сарадник у настави
18.	Александар Кочовић	Salekkg91@gmail.com	Асистент
19.	Милена Стојковић	Milena-stojkovic94@live.com	Фацитатор

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања	Семинар	Слободне активности студента	Наставник-руководилац модула
1	Фармацеутска етика	8	2	3	0	Проф. Драгана Игњатовић Ристић
2	Историја фармације	7	2	3	0	Проф. Драгана Игњатовић Ристић
						Σ30+15+15=60

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет по модулима. Оцена је еквивалентна броју стечених поена (види табеле). Поени се стичу :

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ: На овај начин студент може да стекне до 30 поена и то тако што се оцењује активност на предавању.

СЕМИНАРСКИ РАД: студент може да оствари до 10 поена након припреме и одбране семинарског рада.

ЗАВРШНИ ТЕСТОВИ ПО МОДУЛУМА: На овај начин студент може да стекне до 60 поена а према приложеној табели.

МОДУЛ		МАКСИМАЛНО ПОЕНА			
		активност у току наставе	завршни тест	семинар	Σ
1	Фармацеутска етика	15	30		45
2	Историја фармације	15	30		45
	Σ	30	60	10	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 55 поена и да положи све модуле.

Да би положио модул студент мора да:

1. стекне више од 50% поена на том модулу
2. стекне више од 50% поена предвиђених за активност у настави у сваком модулу
3. положи модулски тест, односно да има више од 50% тачних одговора.

број освојених поена	оцена
0 - 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА

МОДУЛ 1.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-30 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Свако питање вреди 1 поен

МОДУЛ 2.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-30 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Свако питање вреди 1 поен

ЛИТЕРАТУРА:

МОДУЛ	НАЗИВ УЏБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗДАВАЧ	БИБЛИОТЕКА
Модул 1 и 2	Добра клиничка пракса.		Службени гласик Републике Србије, 2008	
	Комуникација у фармацеутској пракси	Тасић Љ, Крајновић Д, Јоцић Д, Јовић С	Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет; 2011	
	Медицинска етика	Марић Ј	Научна књига, 1996	

Сва предавања налазе се на сајту Факултета медицинских наука: www.medf.kg.ac.rs

ПРОГРАМ

ПРВИ МОДУЛ: ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

ПОЈАМ ЕТИКЕ, ОСНОВНИ ЕТИЧКИ ПРИНЦИПИ

предавања 2 часа	3 часа семинара
------------------	-----------------

Појам етике. Филозофски концепти значајни за развој етике. Предуслови моралног поступања.
Основни етички принципи

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

ИСТОРИЈА МЕДИЦИНЕ И ФАРМАЦИЈЕ

предавања 2 часа	3 часа семинара
------------------	-----------------

Развојне фазе медицине и фармације кроз време. Хиландарски медицински кодекс.
Историја модерне медицине

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

ЗАКЛЕТВЕ И КОДЕКСИ

предавања 2 часа	3 часа семинара
------------------	-----------------

Хипократова заклетва. Заклетва сестринства. Појам кодекса. Деонтологија

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

ЕТИЧКИ ОДБОРИ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА

предавања 2 часа	3 часа семинара
------------------	-----------------

Етички одбори здравствених установа. Састав етичких одбора. Процедура избора
Процедура рада

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

ЕКСПЕРИМЕНТ У МЕДИЦИНИ

предавања 2 часа	3 часа семинара
------------------	-----------------

Експеримент у медицини. Законска одговорност медицинског радника
Информисанипританакзаиспитаника

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

ЕТИЧКИ ИЗАЗОВИ ИСТРАЖИВАЊА НА ЖИВОТИЊАМА

предавање 2 часа	3 часа семинара
------------------	-----------------

Етички изазови истраживања на животињама .Обавезе истраживача у рада су експерименталним
животињама. Избегвање наносења штете

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

НЕЕТИЧНО ПОСТУПАЊЕ ИСТРАЖИВАЧА

предавања 2 часа	3 часа семинара
Неетично поступање истраживача у фармацији. Фалсификовање резултата. Фабриковање резултата Плагијаризам	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

ЕТИКА ПРЕКЛИНИЧКИХ И КЛИНИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА ЛЕКОВА

предавања 2 часа	3 часа семинара
Етички аспекти преклиничких истраживања лекова. Етички аспекти клиничких истраживања лекова. Законска регулатива претклиничких истраживања лекова. Законска регулатива клиничких истраживања лекова	

ДРУГИ МОДУЛ: ИСТОРИЈА ФАРМАЦИЈЕ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

УВОД У ИСТОРИЈУ ФАРМАЦИЈЕ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Историја фармације – дефиниција. Области изучавања историје фармације. Научне и помоћне дисциплине од значаја за историју фармације. Периоди током развоја фармације	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

ФАРМАЦИЈА КАО ЗДРАВСТВЕНА ДЕЛАТНОСТ КРОЗ ВЕКОВЕ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Фармација као здравствена делатност кроз векове	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):

НАЈВАЖНИЈА ОТКРИЋА ЗНАЧАЈНА ЗА РАЗВОЈ ФАРМАЦИЈЕ

предавање 2 часа	3 часа семинара
Историјат развоја лекова. Различити приступи у дизајну лекова. Нове терапијске могућности	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (НЕДЕЉА):

ИСТОРИЈАТ РАЗВОЈА ЛЕКОВА

предавања 2 часа	3 часа семинара
Етика оглашавања у фармацији. Савремена фармација. Речник термина који се користе у фармацији	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

ФАРМАЦЕУТ И ДРУШТВО

предавања 2 часа

3 часа семинара

Фармацеут и друштво. Моралне карактеристике фармацеутске здравствене заштите

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

УЛОГА ФАРМАЦЕУТА У РАДУ СА ОСЕТЉИВИМ ГРУПАМА

предавања 2 часа

3 часа семинара

Посебни аспекти у раду са осетљивим групама

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

ЕТИЧКИ АСПЕКТИ ПАНДЕМИЈЕ COVID 19

предавања 2 часа

3 часа семинара

Етички аспекти краја живота. Еутаназија. Етичка питања пандемије Covid 19

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА И СЕМИНАРА

**СРЕДА
ФМН ПЛАТФОРМА**

13:00 - 16:45

[Распоред наставе и модулских тестова](#)

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
1	П	Појам етике. Основни етички принципи. Предуслови моралног поступања	Проф. Д. Игњатовић Ристић
	С	Основни етички принципи	Проф. Д. Игњатовић Ристић Асс. Б. Радмановић, К. Никић Ђуричић Н. Мурић, Асс. А. Кочовић
2	П	Историја медицине и фармације	Проф. Д. Ђурић
	С	Етички принципи и њихова имплементација у фармацији и биомедицини	Проф. Д. Ђурић, К. Никић Ђуричић Асс. А. Кочовић, М. Стојковић
3	П	Заклетве и кодекси	Проф. В. Јањић
	С	Кодекс фармацијске професије	Проф. В. Јањић, Н. Мурић Асс. Б. Радмановић, К. Никић Ђуричић
4	П	Етички одбори здравствених установа: састав, процедура избора, процедура рада	Проф. Б. Вулетић
	С	Етички одбори здравствених установа: састав, процедура избора, процедура рада	Проф. Б. Вулетић, Асс. А. Кочовић Н. Мурић, М. Стојковић
5	П	Експеримент у медицини, законска одговорност медицинског радника, правно етички проблеми	Проф. Д. Миловановић Доц. О. Миловановић
	С	Примена плацеба- етичка питања	Проф. Д. Миловановић, Асс. А. Кочовић Доц. О. Миловановић, Асс. Б. Радмановић
6	П	Етички изазови истраживања на животињама	Проф. Г. Росић Доц. Д. Селаковић
	С	Примери неетичног поступања са експерименталним животињама	Проф. Г. Росић, Доц. Д. Селаковић Асс. Б. Радмановић
7	П	Неетично поступање истраживача у фармацији	Проф. С. Јанковић
	С	Преваре у науци	Проф. С. Јанковић Н. Мурић, Асс. А. Кочовић
8	П	Етички аспекти и законска регулатива преклиничких и клиничких истраживања лекова	Доц. М. Боровчанин
	С	Примери истраживања која нису спроведена у складу са етиком	Доц. М. Боровчанин, К. Никић Ђуричић М. Стојковић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
9	П	Увод у историју фармације. Најважнија открића значајна за развој фармације	Доц. Андриана Букоњић Доц. О. Миловановић
	С	Најзначајнији догађаји развоју фармације	Проф. Г. Радић, Доц. О. Миловановић Асс. А. Кочовић
10	П	Фармација као здравствена делатност кроз векове	Проф. Г. Михајловић
	С	Развој улоге фармацеута кроз време	Проф. Г. Михајловић Н. Мурић, Асс. Б. Радмановић
11	П	Историјат развоја лекова, различити приступи у дизајну лекова и нове терапијске могућности.	Доц. М. Боровчанин
	С	Случајна открића у фармацији (фармацеутским истраживањима)	Доц. М. Боровчанин К. Никић Ђуричић Н. Мурић, М. Стојковић
12	П	Етика у оглашавању у фармацији	Доц. А. Букоњић Доц. О. Миловановић
	С	Примери оглашавања у фармацији- добра и лоша пракса	Доц. А. Букоњић Доц. О. Миловановић Асс. А. Кочовић, Н. Мурић
13	П	Фармацеут и друштво. Моралне карактеристике фармацеутске здравствене заштите	Доц. О. Миловановић
	С	Развој фармације у нашој земљи	Доц. О. Миловановић Асс. А. Кочовић, Асс. Б. Радмановић Милена Стојковић
14	П	Улога фармацеута у раду са осетљивим групама	Проф. М. Јовановић
	С	Етички изазови у раду са осетљивим групама пацијената	Проф. М. Јовановић К. Никић Ђуричић, Асс. Б. Радмановић
15	П	Етички аспекти пандемије Covid 19	Проф. Д. Игњатовић Ристић
	С	Етички аспекти краја живота. Еутаназија. Етичка питања пандемије Covid 19	Проф. Д. Игњатовић Ристић Асс. Д. Ђоковић, Асс. Б. Радмановић Н. Мурић